

WEST.

voor ondernemers in de Randstad

jaargang 18 · december 2022 · nr 2

**INCLUSIEF
JAAR-
VERSLAG**

**2022,
TURBULENT JAAR**

**PROVINCIALE VERKIEZINGEN:
'FOCUS OP WAT WÉL KAN'**

DUURZAAM INNOVEREN VAN ROTTERDAM TOT GRONINGEN

COO Jarno Bloem en Commissaris van de Koning René Paas

NorthC het grootste regionale datacenter bedrijf van Nederland met een landelijk dekkend netwerk van datacenters heeft een duidelijke duurzame missie. Het bedrijf wil in 2030 volledig CO2-neutraal opereren.

Dat doel willen ze op meerdere manieren bereiken. Zo opende het bedrijf onlangs een nieuw gedeelte van haar datacenter in Groningen. NorthC is daar de eerste in Europa die een noodstroomvoorziening op groene waterstof heeft draaien. De feestelijke opening werd verzorgd door Commissaris van de Koning René Paas. **“Hier gebeurt het, in Groningen”**, meldde Paas. “De toekomst is begonnen. Dit is het eerste datacenter in Europa dat gebruikmaakt van groene waterstof voor de noodstroomvoorziening. Daarnaast is het klaar voor het delen van restwarmte.”

DUURZAAM DNA

“Groningen is niet de enige plek waar we innoveren met duurzame innovaties”, laat COO van NorthC Jarno Bloem weten. “In ons nieuwe datacenter in Rotterdam doen we mee aan een restwarmte-project waardoor er de komende 10 jaar ruim 10.000 huishoudens en bijna 400 bedrijven van het gas afkunnen. Daarnaast zorgen we

ervoor dat alle nieuwe datacenters die we bouwen klaar zijn voor het afkoppelen van restwarmte en nemen we noodstroom op groene waterstof mee in de bouwplannen. Duurzaamheid zit in ons DNA. Zo doen we naast bouwtechnische oplossingen ook aan andere innovaties om onze diensten te optimaliseren. We zijn nu bezig met een pilot aan de hand van AI om te kijken of we nog meer energie kunnen besparen. De verwachting is nu dat aan de hand van de resultaten we nog 8 tot 10 procent efficiënter kunnen werken op het gebied van koeling. Deze resultaten kunnen we vervolgens weer inzetten in al onze datacenters van Almere tot Eindhoven.”

OMBOUWEN DIESELGENERATOREN

Groene waterstof is niet alleen interessant voor nieuwe datacenters. “Ik zie ook veel mogelijkheden voor het ombouwen van de huidige dieselgeneratoren”, vervolgt Bloem. “Ik hoorde van de week dat ze in Australië al heel ver zijn met het testen van het ombouwen van dieselgeneratoren. Die machines draaien voor 90% op waterstof en nog maar 10 procent diesel. Dat is een significante besparing van uitstoot als alle datacenters in Nederland straks hun generatoren zouden ombouwen.”

VNO NCW WEST

INHOUD

04 IN GESPREK MET CVK

Volgend jaar provinciale verkiezingen! Twee voorzitters van VNO-NCW West gaan daarover in gesprek met twee Commissarissen van de Koning, want het provinciale beleid heeft grote gevolgen voor het bedrijfsleven.

11 VIER LEDEN...

... aan het woord over hoe zij ondernemend en optimistisch grote problemen aanpakken: respectievelijk gebrek aan personeel, woningnood, armoede en ongelijkheid.

17 JAARVERSLAG

Een overzicht van de lobby- en netwerkactiviteiten in 2022, ondernomen door bestuurders, leden en het team van VNO-NCW West.

Foto cover: Voorzitter Marck Hagen staat om 7.00 uur Radio 1 te woord tijdens het Miljoenenontbijt (21 -11-2022 | Martien de Man)

Op 15 maart 2023 vinden de Provinciale Statenverkiezingen plaats. Twee voorzitters van VNO-NCW West gaan in gesprek met de Commissarissen van de Koning. Over het verbeteren van het regionale ondernemingsklimaat en het vergroten van de brede welvaart. En een oproep aan ondernemers om vooral te gaan stemmen!

ZUID-HOLLAND 'DEZE TIJD VRAAGT OM MOEDIGE POLITIEK EN FERME BESLUITEN'

Jaap Smit ontvangt Marck Hagen in de prachtig gerenoveerde en energie-neutrale vleugel van het provinciehuis Zuid-Holland. Bijna duizend zonnepanelen op het dak voorzien het gebouw van stroom. Warmte-koude-opslag in de bodem levert verwarming en verkoeling. De renovatie is een toonbeeld van circulair bouwen. Oude materialen zijn hergebruikt en reststromen uit de regio hebben een nieuwe bestemming gekregen.

Voor de foto poseren de Commissaris van de Koning (CdK) en de voorzitter van VNO-NCW West bij wandbekleding waarin zeewier is verwerkt. De vloerbedekking bevat gerecyclede tapijtgarens. In de tafelbladen zit maaisel van bermgras. De provincie wil koploper energietransitie en circulaire economie zijn.

TEMPO MAKEN

Ook het Verkiezingsmanifest van VNO-NCW West staat in het teken van verduurzaming en energietransitie. "Ondernemers hebben volop ideeën en concrete plannen," stelt Hagen. "Maar de wet- en regelgeving loopt nu vaak ver achter bij nieuwe ontwikkelingen. Als je bijvoorbeeld een hoogwaardig product wilt maken uit afvalstromen dan blijft dat wettelijk gezien nog steeds afval met alle beperkingen van dien. Maar kijk ook naar het overbelaste elektriciteitsnet en de lange vergunningstrajecten. Hoe kunt u - meneer de Commissaris - ons hierbij helpen?" "Je hebt gelijk," zegt Smit. "We moeten meer tempo maken. Dat wordt ook straks mijn boodschap aan het nieuwe provinciebestuur. Bij moeilijke kwesties bestaat in Nederland de neiging om beslissingen vooruit te schuiven. Steeds maar de bal voor ons uit trappen. Dat kan nu echt niet meer. We stuiten aan alle kanten op grenzen, dat geldt voor stikstof, energie, water, woningbouw, zorg, mobiliteit, noem maar op. Om de motor draaiende te houden, moeten we innoveren en vergroenen. Dat vraagt om moedige politiek en ferme besluiten. Daar hoort visie bij. Je dient te kunnen uitleggen waarom besluiten nodig zijn. En als mensen gedupeerd raken, moeten ze op een faire manier worden gecompenseerd. Moed is er ook nodig om overdreven wet- en regelgeving en controlemechanismen te versoepelen. De samenleving raakt zo langzamerhand dicht gereguleerd."

BESTUREN IS POLITIEK

Hagen: "Ondernemers staan er niet bij stil, maar veel wat voor ons van cruciaal belang is, daar gaat de provincie over. Blijft mijn bedrijf bereikbaar? Is er ruimte om uit te breiden? Krijg ik de nodige vergunningen? Kunnen mijn werknemers fatsoenlijk wonen? De provincies bepalen in hoge mate wat waar mogelijk is in dit land. Er staat veel op

het spel. Daar komt nog iets bij: indirect kiezen we ook de Eerste Kamer. Genoeg redenen om te gaan stemmen op 15 maart, zou ik zeggen."

De CvK is het daar uiteraard mee eens. "Jazeker, de provincie verdeelt de schaarse ruimte en faciliteert nieuwe ontwikkelingen. Besturen betekent keuzes maken en dat is per definitie politiek. De kiezers bepalen de koers. Waar maken we de komst van nieuwe distributiecentra mogelijk? Waar komen nieuwe werk- en woonlocaties? Hoe zorgen we voor brede welvaart waaraan al onze 3,7 miljoen inwoners deel kunnen hebben? Je hebt een regisseur nodig die daar op provinciaal niveau sturing aan geeft. Op tal van terreinen staan we voor fundamentele keuzes. Dit is een overgangstijd. De antwoorden van gisteren voldoen niet meer voor de vragen van vandaag en morgen. Hoe het dan wel moet? De toekomst zal duurzaam en circulair zijn, dat is de enige optie. Het nieuwe provinciebestuur wacht een grote opgave."

RIJNLANDROUTE

"Maar we beginnen niet bij nul," brengt Hagen in. "Kijk bijvoorbeeld naar de Groeiagenda Zuid-Holland die breed wordt onderschreven door overheden, bedrijven en kennisinstellingen. Tachtig partners hebben toegezegd tien jaar lang 1.4 miljard euro per jaar te investeren in onder meer kennis en innovatie, de maakindustrie en energie-infrastructuur. Veel moet nog worden uitgewerkt, maar het feit dat de groeiagenda er ligt is uniek."

Een van de plannen is de spoorlijn tussen Leiden en Dordrecht omvormen tot een lightrailverbinding. Onlangs heeft het Rijk hiervoor financiering toegezegd. Langs de lijn is ruimte voor werklocaties en 170.000 woningen. "Het is een megaopgave, maar deze provincie heeft laten zien samen met onze partners grote projecten te kunnen realiseren," vindt Smit. "Kijk naar de RijnlandRoute: er is lang aan gewerkt, maar in 2024 rijden we over een prachtige route van Katwijk naar Leiden."

Marck Hagen (42) is de nieuwe voorzitter van VNO-NCW West. Als directeur Innovatie bij het Fins-Nederlandse bedrijf Kekkilä-BvB geeft hij leiding aan de ontwikkeling van duurzame substraten, tuinaarde en bodemverbeters. Tevens is hij mede-eigenaar van Wuvio dat oplossingen biedt voor stofproblemen op en rond industriële productielocaties.

Jaap Smit (65) begon op 1 januari 2014 als Commissaris van de Koning in Zuid-Holland. Daarvoor was hij onder meer voorzitter van het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV) en geestelijk verzorger bij de Koninklijke Landmacht. Een van zijn nevenfuncties is het voorzitterschap van de Economic Board Zuid-Holland.

A photograph of two men in dark blue suits standing in a room with teal walls and a patterned rug. The man on the left is older with grey hair, and the man on the right is younger. They are both smiling slightly. The room features a blue patterned armchair, a window with blue curtains, and a wooden table in the background.

**NOORD-HOLLAND
'LATEN WE HET HEBBEN
OVER WAT WÉL KAN'**

Arthur van Dijk ontvangt Henk Markerink in Paviljoen Welgelegen, de zetel van het provinciaal bestuur van Noord-Holland in Haarlem. Dit was ooit het buitenverblijf van koopman-bankier Henry Hope. In de salon waar hij zijn gasten fêteerde, spreekt de Commissaris van de Koning (CdK) met de voorzitter van VNO-NCW Metropool Amsterdam (MRA).

Het zijn nu andere tijden. Anno 2023 hebben ondernemers oog voor de brede welvaart. “De provincie staat voor grote opgaven,” zegt Arthur van Dijk. “Daar hebben we het bedrijfsleven keihard bij nodig. Het is een perfect storm: stikstof, woningbouw, netcapaciteit, waterkwaliteit, klimaat, arbeidsmarkt. Allemaal hoogst urgente kwesties die bovendien in elkaar grijpen. Dit lossen we alleen samen op.”

AMSTERDAM ARENA

“Eens,” zegt Henk Markerink. “Maar mag ik toch even kritisch zijn? Veel van wat er nu speelt, is al lang bekend. Waarom is er niet eerder slagvaardig mee aan de slag gegaan? Kijk naar Amsterdam ArenA. Wij waren al in 2015 energieneutraal. Hoe dat kan? De gemeente Amsterdam heeft als groot-aandeelhouder gezegd: betaal ons geen dividend, maar investeer dat in verduurzaming. Het stadion moest de showroom worden voor hoe de stad de energietransitie aanpakt. Publiek-private samenwerking heeft iets voor elkaar gekregen wat partijen afzonderlijk nooit zo snel was gelukt. De ArenA is al jaren een gezond commercieel bedrijf, maar ook een bedrijf dat het publieke belang dient. Moeten we niet veel meer inzetten op publiek-privaat?”

Samenwerking is een woord dat ook Van Dijk veelvuldig gebruikt. “Als je mij vraagt wat er de komende tijd anders moet dan zeg ik: nog meer en in een vroeger stadium van de besluitvorming samenwerken met partners die je sowieso gaat tegenkomen. We moeten elkaar niet voor het blok zetten met uitgewerkte plannen, want dan gaat het gegarandeerd wringen. Als je partijen vanaf het begin erbij betrekt, kost dat meer tijd, maar dat win je later in het proces terug. Een besluit moet het gevolg zijn van een traject dat je samen aflegt.”

“En dit geldt net zo goed voor het bedrijfsleven. Heb je plannen om te investeren, overleg dan tijdig met de gemeente en met partijen in de omgeving. Dat maakt plannen beter, versnelt vergunningentrajecten en kan voorkomen dat je elkaar bij de rechter treft.”

WATERSTOF VOOR OLIE

Om alle claims op de ruimte te kunnen honoreren, zou de provincie Noord-Holland misschien wel twee keer zo

groot moeten zijn. Markerink: “Hoe ga je in dit drukke gebied met elkaar de juiste keuzes maken? Kijk naar de Amsterdamse haven, daar neemt olieopslag nog steeds veel ruimte in. Op termijn verdwijnt dat. Moeten we niet beginnen met nadenken over herontwikkeling voor andere functies?”

Van Dijk: “Dat is de vraag. We hebben ervoor gekozen van een fossiele- naar een waterstofeconomie te gaan. Waar nu olietanks staan, slaan we straks mogelijk waterstof op. De haven blijft van eminent belang.”

VRIJE RUIMTE

Het nieuwe provinciebestuur zal aanzienlijk minder vrije beleidsruimte hebben dan vorige colleges. De agenda is bij voorbaat al gevuld met acute kwesties als woningbouw, netcongestie en stikstof. Van Dijk: “De bouw mag niet stilvallen. We hebben woningen nodig. Net zo goed als we elektriciteit nodig hebben. Investerings dreigen te stranden omdat er geen stroom geleverd kan worden of bij gebrek aan stikstofruimte. Daar moeten we direct mee aan de slag. Kijk je naar de langere lijnen, dan zijn er autonome ontwikkelingen waar je als bestuur op moet anticiperen. De bevolking groeit nog met zo’n 100.000 inwoners naar drie miljoen in 2030. Die mensen moeten allemaal fatsoenlijk kunnen wonen, werken en recreëren.”

WAT WEL KAN

“Wij hebben een Verkiezingsmanifest uitgebracht met onze wensen,” zegt Markerink aan het slot. “Maar wat verwacht jij van ons?”

Van Dijk benadrukt dat elke ondernemer te maken krijgt met grote veranderingen. “Je moet een visie ontwikkelen op hoe jij op termijn hier wilt blijven ondernemen. Sluit je aan bij clubs die jouw visie bij ons aan tafel vertegenwoordigen. Niet door permanent op de rem te gaan staan, maar door de weg vooruit in te slaan. Nederland is veel te veel bezig met wat niet kan en wat partijen niet willen. Laten we het hebben over wat wél kan en waar we heen willen.”

Henk Markerink (67) is sinds mei 2021 voorzitter van VNO-NCW metropool Amsterdam. Van 1995 tot 2021 was hij CEO van Amsterdam ArenA. Hij is voorzitter van de RvC van Sportstad Heereveen, commissaris bij Zadelhoff Vastgoed en heeft diverse bestuursfuncties.

Arthur van Dijk (59) is sinds 1 januari 2019 Commissaris van de Koning in Noord-Holland. Daarvoor was hij vijf jaar voorzitter van Transport en Logistiek Nederland. Hij begon zijn loopbaan bij de FIOD en was wethouder in de gemeente Haarlemmermeer.

NATIONAAL MS FONDS

Rianne Wisgerhof

Directeur-bestuurder

ONZE STICHTING... Hallo. Wij zijn het Nationaal MS Fonds. Je kent ons wellicht nog niet, maar wij maken een droom waar. Een toekomst zónder MS. En daar zijn we 24/7 mee bezig. Van het ophalen van geld voor baanbrekend onderzoek, het creëren van meer bewustwording, tot het realiseren van een gezonder en gelukkiger leven voor mensen met MS. En oh ja..., wij zijn eigenlijk overal en van iedereen...

ONZE AMBITIE IS... het waarmaken van onze droom: een toekomst zonder MS. Tot die tijd zijn we er voor alle mensen die nú met MS leven en hun naasten, met als doel het continu verbeteren van de kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg.

BEL ONS, WANT... samen maken we impact. Wil jij ook van betekenis zijn voor mensen met MS? Laten we dan kennismaken en kijken in welke vorm jij onze missie kunt versterken.

Industrieweg 130C
3044 AT Rotterdam
010-591 98 39
info@nationaalmsfonds.nl
nationaalmsfonds.nl

ABEL + IMRAY

Ellen Streekstra en

Mayke van Wanroij

Merken- en modellengemachtigden

ONS BEDRIJF... Abel + Imray is een bureau dat adviseert op het gebied van merken- en modellenrecht, voor klanten de merkenportefeuille beheert, onderzoek doet naar de beschikbaarheid van een nieuw merk, de registratie van merken en modellen verzorgt en adviseert bij inbreuken. Abel + Imray is een Brits bedrijf dat al 150 jaar bestaat. Vorig jaar november openden wij in Delft de eerste Nederlandse vestiging.

ONZE AMBITIE IS... om klanten op een laagdrempelige manier zo goed mogelijk bij te staan, of het nu gaat om een mkb-bedrijf, of om een grote internationale onderneming. Abel + Imray staat bekend om haar langdurige relaties met klanten, dat is ook waar wij naar streven.

BEL ONS... wanneer u een nieuw merk of model gaat introduceren, of als u wilt weten of uw bestaande merken voldoende beschermd zijn. Door uw merk of model goed te registreren, voorkomt u problemen in de toekomst.

Crommelinplein 1
2627 BM Delft
015 – 80 80 194
ai@abelimray.nl
www.abelimray.nl

VAN EIJK LEIDEN

Alex de Jong

Directeur Van Eijk Infra- en

Milieutechniek b.v.

ONS BEDRIJF... is een ervaren specialist met het bouw/woonrijp maken van (nieuw)bouwlocaties, binnenstedelijke weg- en rioolreconstructies, bodemsaneringen en alle hieraan gerelateerde werkzaamheden. Onze aanpak is gebaseerd op veiligheid, verbetering en volledigheid. Ontzorging van opdrachtgevers en werkomgeving is hierbij cruciaal. Door korte communicatielijnen, heldere afspraken en altijd oplossingsgerichte werkwijze, zorgen wij voor: *“Grondig werk, Duurzaam resultaat!”*

ONZE AMBITIE IS... onze regionale positie duurzaam verder versterken door verbreding van onze service en eerder aan te sluiten bij ontwikkelingen en projecten. Als wij onze kennis en ervaring eerder inbrengen kunnen wij projectrisico's ombuigen in optimalisaties, kostenbesparingen en zorgen voor een voorspelbare en veilige uitvoering.

BEL ONS, WANT... wij willen graag in gesprek om samen met u tot een optimale projectaanpak te komen waarop duurzaam (door)gebouwd kan worden!

071-5223791
06-10214922
adejong@vaneijkleiden.nl
infra@vaneijkleiden.nl

INNOVATIE, CLUE VOOR EEN NIEUWE WERELD

Foto: Marlies Hofstede

Wonen, werken en genieten, daarop moet het provinciale beleid gericht zijn. Concreet betekent dat: betaalbare woningen voor onze werknemers, voldoende gekwalificeerd aanbod op de arbeidsmarkt en bereikbare werkplekken, en een schone, gezonde leefomgeving. Op weg naar de provinciale verkiezingen zal ik samen met bestuur en team deze boodschap uitdragen. In het hoofdartikel van deze West-editie kun je lezen hoe ik dat gedaan heb in gesprek met de Commissaris van de Koning.

Eind november ben ik voor een termijn van twee jaar agetreden als nieuwe voorzitter van VNO-NCW West. In deze periode wil ik de broodnodige transitie naar een nieuwe economie beter faciliteren. Ik denk vooral aan de energietransitie en de ontwikkeling naar een circulaire economie. De focus moet daarbij gelegd worden op innovatie.

De innovatiekracht van ons bedrijfsleven is enorm en is de clue om die nieuwe wereld te bouwen. Toch is het lastig innovaties te implementeren en op te schalen. Vooral omdat wet- en regelgeving achterloopt. Ik wil de overheid oproepen vaart te maken met het actualiseren van de wetten en meer risico te nemen bij het toepassen van de regels.

Vanuit mijn functie als innovatiedirecteur heb ik een mooi voorbeeld. De landelijke overheid wil het gebruik van veen voor substraten en potgrond reduceren. Compost is een degelijk alternatief. Hiervoor zijn composteringslocaties nodig, maar de bouwvergunning van de provincie laat op zich wachten en er is geen ruimte op het elektriciteitsnet. De overheid stelt zich hoe dan ook terughoudend op, want weet niet zeker of de nieuwe compost wel aan de Europese voedselveiligheidseisen voldoet. En zo stagneert een veelbelovend verduurzamingsproces.

De innovatiekracht kunnen we ook effectiever inzetten als ondernemers samenwerken met de netwerken en hubs waar jonge starters in de weer zijn met duurzame, technologische creaties. Denk aan ons eigen netwerk Groene Groeiers of aan Yes! Delft, Blue City in Rotterdam of Prodock in Amsterdam. Onze regio telt tientallen startuporganisaties waarmee we kunnen optrekken in publiek-private samenwerkingen.

Tot slot wil ik samen met het team en medebestuurders inspirerende bijeenkomsten organiseren waar leden laten zien hoe zij bijdragen aan de transities. Hoe richten zij hun bedrijf daarop in en met wie doen ze dat? Elkaar inspireren en de samenwerkingsmogelijkheden verkennen is dé basis voor modern, duurzaam ondernemerschap.

Marck Hagen,
voorzitter VNO-NCW West

DIGITAL BUSINESS TRANSFORMATION OUTLAWS

Thijs van Dam

Managing Director

ONS BEDRIJF... adviseert, ondersteunt, “challenged” en ontzorgt door transformaties te verankeren tussen business en technologie en te waarborgen dat bedrijven daadwerkelijk de volgende stap kunnen zetten in hun digitale en business transformatie.

ONZE AMBITIE... is om impact te maken en waarde te leveren, door te zorgen dat bedrijven daadwerkelijk tot een succesvolle opstart, versnelling of afronding van de executie van hun (digitale) strategie komen. Dat doen we door, als echte “Outlaws”, end-to-end transformaties en veranderingen te challengen, begeleiden en te implementeren met een flinke dosis digital in het achterhoofd.

BEL ONS, WANT... onze ondersteuning en begeleiding zorgt, onafhankelijk van de fase waarin uw strategie executie zich bevindt, voor een uitvoerbare EN gedragen strategie inclusief plan voor uitvoering/implementatie op gebied van business, data, digital en cultuur die bovenal waarborgt dat er “sustainable” kan worden veranderd.

Boompjes 40
3011 XB Rotterdam
+31 10 307 6415
info@dbto.tech
www.dbto.tech

EVERARD ADVIES

Mr Rein Everard

Business Lawyer

MIJN BEDRIJF... Is een kleinschalig juridisch adviesbureau, opgericht om ambitieuze ondernemers te ondersteunen op juridisch gebied. Ook op aangrenzende vakgebieden zoals financiering en fiscaliteit en administratievoering weet ik de weg, dus ik opereer als een one stop shop voor alles wat je tegenkomt als ondernemer. Als jij jouw onderneming wil professionaliseren, dan zorg ik dat de standaarddocumentatie en corporate governance op peil is. En als je echt heel hard gaat, dan gaan we naar de beurs of ik breng je in contact met investeerders. Maar laten we eerst samen zorgen dat de basis goed is!

MIJN AMBITIE IS... Om tegen een betaalbaar uurtarief juridisch maatwerk te leveren aan een handvol gepassioneerde ondernemers.

BEL OF MAIL MIJ, WANT...

Als ervaren business lawyer kan ik jou als ondernemer en jouw startende of draaiende bedrijf als onderneming helpen de volgende stap te zetten.

06 53 68 91 12
rein@everard.nl
www.everard.nl

OCULLUS CONSULTANCY

Karima el Bouchtaoui

Directrice

ONS BEDRIJF... Is gespecialiseerd in diversiteit en inclusie (d&i). Wij maken het mogelijk dat je organisatie een concrete stap verder zet op het gebied van d&i. We geven trainingen zoals inclusief leiderschap, objectieve wervingsmethodes en unconscious bias. Ook voeren we nulmetingen uit zodat je weet hoe je organisatie ervoor staat. En voeren we werving en selectie uit voor het vinden van divers personeel.

ONZE AMBITIE... Om te zorgen dat we in heel Nederland gelijke kansen hebben. Het zorgt ervoor dat we elkaar ontmoeten, leren kennen en hierdoor meer begrip voor elkaar krijgen. Daarnaast zorgt dit er ook voor dat je als bedrijf geen last meer hebt van de krapte op de arbeidsmarkt. De pool van geschikte kandidaten wordt namelijk groter. En volgens onderzoek maak je je bedrijf creatiever en innovatiever.

CONTACT ONS, WANT... We zijn resultaatgericht, klantvriendelijk en wetenschappelijk onderbouwde dienstverlening.”

085-0470311
info@ocullus.nl
www.ocullus.nl

WERK AAN DE WINKEL IN EEN TURBULENTE SAMENLEVING

Bedrijventerreinen zijn een bepalende factor in het vestigingsklimaat. Op de foto Schieoevers, Delft. (Foto: Annemarie van Oorschot)

In september heeft VNO-NCW West met hulp van Vladimir Voûte, lid VNO-NCW regio Rotterdam, een enquête onder haar leden gehouden met vragen over de arbeidsmarkt, het vestigingsklimaat en de brede welvaart. Met een respons van bijna 400 leden zijn de resultaten representatief. De belangrijkste conclusies op een rij.

ARBEIDSMARKT

Het tekort op de arbeidsmarkt is nijpend. Van de respondenten heeft 81 procent vacatures openstaan, 21 procent meer dan vijf. De leden geven de volgende top 3 van maatregelen aan om het probleem aan te pakken:

1. belastingen aanpassen, waardoor werken financieel aantrekkelijker wordt,
2. opleidingen afstemmen op de vraag op de arbeidsmarkt,
3. betaalbare woningen voor werknemers.

VESTIGINGSKLIMAAT

De leden geven deze top 3 van tekortkomingen aan op het vestigingsklimaat:

1. onsamenhangend overheidsbeleid (41 procent),
2. gebrek aan personeel in algemene zin (37 procent),
3. belemmerende regelgeving (27 procent).

BREDE WELVAART

Van de respondenten is 68 procent geheel of gedeeltelijk bekend met het begrip brede welvaart van VNO-NCW. Van hen vindt 69 procent het een goed initiatief. Bij de open vraag worden wel hier en daar twijfels geuit of deze crisistijd de goede tijd is voor ondernemen voor brede welvaart. Van de respondenten draagt 74 procent bij aan de ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's).

Veel leden gaven aan hun antwoorden te willen toelichten. De redactie heeft vier ondernemers geselecteerd die dat in dit artikel doen:

1. **Arbeidsmarkt** – Judith Littel, directeur ICT-bedrijven Promax en ActiveView;
2. **Vestigingsklimaat** - Giel Biersteker, DGA Biersteker Bouw, Dak- en Geveltechniek;

3. **Brede Welvaart** - Arrèn van Tienhoven, directeur Arcadis.

Annelies van der Vorm, DGA Plantwijck, is de vierde respondent en geeft haar visie op een overkoepelend thema: de ontwikkeling naar een nieuwe, duurzame economie.

De interviews zijn afgenomen door Pascale Warners, lid van VNO-NCW West.

ONDERNEMERSVERHALEN

Meer interviews met leden van VNO-NCW West vind je op: www.vno-ncwwest.nl/ondernemersverhalen

JUDITH LITTEL, PROMAX: 'WIJ WILLEN CHAMPIONS LEAGUE SPELEN'

Het vinden en behouden van goede arbeidskrachten in de ICT is een uitdaging. Dat ervaart ook Judith Littel van de ICT-bedrijven Promax en ActiveView in respectievelijk Bergschenhoek en Alblasterdam. "Wij zoeken hoogopgeleide mensen. De complete bedrijfsprocessen van onze klanten rusten op onze infrastructuur. Zelfs het eenvoudigste werk bij ons vraagt om veel precisie. Gelukkig krijgen we alle vacatures uiteindelijk wel ingevuld. Maar dat vraagt veel inspanningen."

Het liefste zou Promax-directeur Littel, tevens bestuurslid van VNO-NCW Oostland, uitsluitend zelf werven. Ze plaatst vacatures op Indeed en social media, maar dat levert meestal niet de gewenste kandidaten op. "We zijn gedwongen met recruiters te werken. Dat kost ons duizenden euro's per jaar. Nieuwe medewerkers krijgen een contract voor zeven maanden, zodat we van beide kanten kunnen bekijken of het bevalt. Zien we eerder dat dit het geval is, dan bieden we soms na drie of vier maanden al een contract voor onbepaalde tijd aan. Zo

zijn we van die magische einddatum af en lopen we minder risico dat onze nieuwe medewerker rond die tijd vertrekt."

GECONTROLEERD GROEIEN

Bij Promax en ActiveView werken 62 medewerkers, verdeeld over vijf vestigingen. De ambitie is jaarlijks gecontroleerd te groeien met vijf tot tien medewerkers. "We doen er veel aan om onze medewerkers te behouden," vertelt Littel. "Ons credo is 'family first'. Is er iets met een familielid waardoor

'DE REGELDRUK NEEMT ALLEEN MAAR TOE'

iemand thuis nodig is? Dan nemen wij het werk van elkaar over. Verder organiseren we veel extra's en investeren we in opleiding en ontwikkeling. Wij willen 'Champions League' spelen, omdat wij vinden dat onze klanten dat verdienen. Bovendien heeft een succesvol bedrijf het voordeel dat mensen erbij willen horen."

Er zijn binnen Promax drie takken van sport:

Cloud infrastructuur, Cyber Security en Artificial Intelligence. Promax ontving een MKB Idee-subsidie om opleidingen te ontwikkelen voor drie functies: chatbot bouwer, security engineer en business innovatiemanager. "Zomer 2023 zijn alle opleidingen klaar. We willen een samenwerking aangaan met een opleidingsinstituut dat onze kennis kan inhuren. Onze medewerkers leiden dan de mensen op voor deze functies. De pareltjes van de opleiding krijgen van ons een contract. Het is een goed voorbeeld van hoe wij investeren in de arbeidsmarkt."

REGELDRUK

Wat Littel van VNO-NCW verwacht? "Het zou voor mij logisch zijn als VNO-NCW in de regio's toetst hoe het gaat op de arbeidsmarkt. Die informatie kan dan in Den Haag geagendeerd worden. In Den Haag bedenken ze nu van alles waarvan ik mij soms afvraag of iemand er wijzer van wordt. De regeldruk neemt alleen maar toe. Dat is niet in het voordeel van de werkgever en de werknemer. Verder is er zoveel onduidelijkheid over bijvoorbeeld arbeidscontracten en de VAR-regeling. Het zou mooi zijn als wij daar met VNO-NCW iets aan kunnen doen."

GIEL BIERSTEKER, BIERSTEKER BOUW, DAK- EN GEVEL- TECHNIEK: 'VAN DE GEMEENTE VERWACHT IK EEN DUIDELIJKE VISIE'

In het gloednieuwe pand van Biersteker Bouw, Dak- en Geveltechniek in Honselersdijk is te zien welke duurzame technieken er allemaal mogelijk zijn. "Het is ons visitekaartje", zegt Giel Biersteker. "Hier pasten we al het mogelijke toe." Als nuchtere Westlandse ondernemer durft hij risico's te nemen. Financiële steun hoeft hij niet.

Ongeveer 80 procent van alle klanten is gerelateerd aan de tuinbouw. Biersteker richt zich op onderhoud en renovatie van bedrijfspanden en kantoren. Daarnaast verzorgt het bedrijf nieuwbouw. Duurzaamheid is bij alles de gemene deler. Als antwoord op de woningnood, ontwikkelde Biersteker een complete circulaire woning. Ook het eigen bedrijfspand is volledig energieneutraal en duurzaam. Naast de meer gangbare toepassingen heeft het onder meer luchtzuiverende gevelbekleding en dakbedekking en allerlei snufjes om directe zoninstraling te voorkomen. In het Westland is het moeilijk om een woning te vinden. Volgens Biersteker is er een grote behoefte aan starterswoningen en

kan de gemeente daarbij een rol spelen. "Zorg voor beschikbare bouwgrond en laat mensen voor tien jaar huren of pachten. Onder de twee ton bouwen wij energieneutrale woningen, die worden opgeleverd met materialenpaspoort. We hebben al een proefwoning in Den Helder. Komend jaar

'EEN ONDERNEMER MOET OP EIGEN BENEN STAAN'

bouwen we er 36 in Nieuw-Vossemeer. Met deze methode kunnen we in onze regio ook veel betaalbare, duurzame woningen neerzetten."

IN GESPREK GAAN

Ondernemen is volgens Biersteker risico nemen. In de coronaperiode had hij zakelijk een slecht jaar, maar investeerde hij toch in zijn nieuwe, duurzame pand. Corona en de oorlog in Oekraïne zorgden er ook voor dat veel opdrachten vervlogen. "Het hoort erbij", vindt hij. "Ik kon vast overheidssteun krijgen, maar vind dat je als ondernemer op eigen benen moet kunnen staan."

Hij ziet wel een rol voor VNO-NCW.

"Voordat we ergens kunnen bouwen, gaat er veel tijd verloren. Het aanvragen van de financiering en vergunningen gaat steeds trager. Met eindeloos e-mailverkeer in plaats van persoonlijke gesprekken. VNO-NCW kan stimuleren dat partijen meer met elkaar in gesprek gaan. Laten we toewerken naar gezamenlijke oplossingen, zodat we mooie gebouwen kunnen neerzetten."

Van de gemeente Westland verwacht Biersteker een duidelijke visie voor de komende jaren. "Er zijn te weinig geschikte bedrijventerreinen. Bedrijven willen wel, maar kunnen niet uitbreiden. VNO-NCW, de gemeente en de provincie moeten zorgen dat de kennis hier blijft. Centraliseer de kennis en opleidingen op het terrein van de Horti Campus zorg dat daar een hbo komt. Dat heeft weer aantrekkingskracht op bedrijven. Als we willen dat de tuinbouwsector in Nederland overleeft, dan moeten we in dit gebied investeren."

ARRÈN VAN TIENHOVEN, ARCADIS: 'VERGEET DE ACHTERSTANDSWIJKEN NIET!'

"In 2050 leeft 60 tot 80 procent van de wereldbevolking in grote steden," zegt Arrèn van Tienhoven van Arcadis. "Hoe houden we steden leefbaar? Dit jaar publiceerden we voor de vijfde maal de wereldwijde Sustainable City Index en voor de tweede keer de Nederlandse Gezonde Stad Index. Rankingen die aangeven hoe de inrichting van steden bijdraagt aan de gezondheid van de inwoners."

Om te meten hoe gezond een stad is, kijkt Arcadis naar de gebouwde omgeving, mobiliteit, buitenruimte, het milieu en de gemeenschap. Hoe is de luchtkwaliteit? Zijn er genoeg voorzieningen? Is er groen op loopafstand en voelen mensen zich veilig? Dergelijke vragen komen aan bod. In de Gezonde Stad Index vergeleek Arcadis dit jaar 25 Nederlandse steden met elkaar, 5 meer dan in 2020. "Groningen was voor de tweede keer de gezondste stad. Per saldo doen alle steden het beter dan twee jaar terug," zegt Van Tienhoven. "Wij spreken beleidsmakers, ontwikkelaars en bouwers in alle steden. De index stimuleert hen om van andere steden te leren."

In een gezonde stad is volgens Van Tienhoven geen armoede. Hij roept op om de achterstandswijken niet te vergeten. "Er zijn voldoende voorzieningen nodig om iedereen echt mee te laten doen. Bijvoorbeeld een buurthuis, gezondheidszorg, sportfaciliteiten en parken.

GEEN ARMOEDE

Ik maak mij grote zorgen om de energiearmoede. Mensen die het al niet breed hebben, kunnen hun energierekening niet betalen. Er dreigt een extra achterstand te

'IK MAAK MIJ GROTE ZORGEN OM DE ENERGIE-ARMOEDE'

ontstaan omdat zij in slecht geïsoleerde huizen wonen. We horen dat mensen de verwarming uitzetten, waardoor er schimmels ontstaan. Zo wordt het energieprobleem op den duur een gezondheidsprobleem. Hoe kunnen we deze groep helpen en de kloof

tussen arm en rijk dichten? Daarover spreken wij met overheden. Iedereen zou voldoende welvaart moeten hebben." Binnen VNO-NCW ziet Van Tienhoven bedrijven die actief bijdragen aan een brede welvaart. Zij laten bijvoorbeeld statushouders voor zich werken. Arcadis ontwikkelde hiervoor zelf een programma met leer-werkplekken.

STIKSTOF

Verder ziet hij dat er tijdens bijeenkomsten aandacht is voor duurzaamheid. "Het gaat bijvoorbeeld over vergroening van bedrijventerreinen en modulair bouwen. Dat zijn allemaal stukjes van de puzzel." Voor VNO-NCW heeft hij nog wel een tip. "Er dreigt veel stil te vallen door de stikstofcrisis. We willen op de oude manier door, maar kunnen ons beter afvragen hoe nu verder. Hoe kunnen we emissieloos bouwen? VNO-NCW kan daarin voortrekker zijn. Ik ben ervan overtuigd dat we samen veel meer kunnen bereiken."

Wil je vanuit VNO-NCW West meer doen voor brede welvaart? Klop aan bij onze commissie.

ANNELIES VAN DER VORM, PLANTWIJCK: 'WE MOETEN AF VAN RUPSJE NOOIT GENOEG'

Twintig jaar geleden was Annelies van der Vorm met haar investeringsbedrijf Plantwijck al voorloper. "In die tijd financierden we startups van lefgozers die hun nek durfden uit te steken. Zij kozen voor een nieuwe manier van ondernemen en durfden tegen de stroom in te zwemmen met oog op een betere wereld."

Met Plantwijck investeert Van der Vorm in jonge bedrijven die in uiteenlopende sectoren actief zijn, zoals medische preventie, textiel van petflessen, verantwoord kasjmier uit Nepal, regeneratieve landbouw en eten direct van de boer. In Mozambique heeft ze een eco-duikresort dat gerund wordt door lokale mensen. Haar drive om de wereld te verbeteren zit volgens Van der Vorm in de genen. "Ik kom uit een vermogende familie die veel deed voor de stad Rotterdam. Mijn vader en broer hebben altijd oog gehad voor het sociale deel van hun bouw- en vastgoedbedrijf. Ook mijn oma stond klaar voor de wereld. Ik had altijd al dat sociale gevoel. Het is fantastisch als ondernemers met hun ziel en zaligheid in een bedrijf stappen. Die geef ik graag een zetje, zodat

ze verder komen. Dat hoeft niet altijd financieel te zijn. Dat zetje kan ook bestaan uit goede raad of verbinding met iemand in mijn netwerk."

RUPSJE NOOIT GENOEG

'De nieuwe economie' vindt Van der Vorm een vaag begrip. "We zitten in een transitie van een verdienmodel naar een bestaansmodel. Mensen worden zich ervan bewust dat geld een middel is en geen doel. Van dat eeuwige 'rupsje nooit genoeg' moeten

'SOCIAAL ONDERNEMEN IS NIET INGEWIKKELD'

we met elkaar af. Iedereen moet bestaansrecht hebben. Bij het investeren in startups vind ik het heel belangrijk dat niet de aandeelhouder op nummer 1 staat. Er moet aandacht zijn voor alle stakeholders. Elke onderneming hoort sociaal te zijn. De welvaart is zeer oneerlijk verdeeld in de wereld. Ik ben voorzitter van de Rotterdamse Impact Raad, dat is de adviesraad van de

Rotterdam Impact Coalitie. Wij jagen het sociaal ondernemen aan in de stad. Ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt willen graag aan het werk. In de nieuwe economie ontstaat meer het inzicht dat iedereen recht heeft op zijn portie. Iedereen heeft zijn eigen waarde en wordt daarop beoordeeld."

LOYALE WERKNEMERS

"VNO-NCW kan actiever stelling nemen," vindt Van der Vorm. "Ik ga al jaren naar de Bilderbergconferentie. Het zou zo mooi zijn als VNO-NCW daar een vervolg aan geeft. Bijvoorbeeld via voorlichtingsavonden. Hoe neem ik iemand in dienst uit een kwetsbare groep? Wat kan ik doen om duurzamer te werken? Dergelijke kwesties zijn voor veel ondernemers nog een enorme uitdaging. Sociaal ondernemen is niet ingewikkeld en je krijgt er loyale werknemers voor terug."

HOOGENDOORN GROWTH MANAGEMENT

Peter Hendriks
Managing Director

ONS BEDRIJF... De vraag naar lokaal kwalitatief hoogwaardige groenten en sierteelt neemt wereldwijd steeds verder toe. Hoogendoorn Growth Management gebruikt data en technologie om het volledige potentieel van de tuinbouw te ontsluiten. Als 's werelds meest innovatieve producent van tuinbouwautomatisering helpen wij telers bij het realiseren van maximale opbrengsten en gewaskwaliteit met een minimaal gebruik van natuurlijke bronnen. Slimmer telen voor een duurzamere toekomst.

ONZE AMBITIE IS... om planten, wereldwijd én lokaal, op intelligente wijze te laten floreren. De mensheid heeft recht op kwalitatief hoogwaardig voedsel en welzijn, gekweekt in harmonie met onze natuur. Dan kom je in deze tijd al snel op telen in hightech kassen uit. Met onze klimaatcomputer IIVO en de combinatie van data, plantfysiologie en slimme algoritmes zetten we de juiste stappen richting deze duurzame ambitie.

BEL ONS, WANT... met Hoogendoorn gaan we voor een duurzame toekomst door 'meer te telen met minder'.

Westlandseweg 190
3131 HX Vlaardingen
+31 10 460 81 08
phe@hoogendoorn.nl
hoogendoorn.nl

HERTOGHS ADVOCATEN

Peter van Hagen
Advocaat

ONS BEDRIJF... Ondernemers die een probleem hebben met de fiscus of de FIOD bellen Hertoghs advocaten. Denk aan boekenonderzoeken die uit de hand lopen, (toren)hoge belastingaanslagen, al dan niet met boetes, of (soms) de FIOD die op de stoep staat. Hertoghs heeft als nichekantoor een landelijke reputatie en is al tientallen jaren gespecialiseerd in het voeren van (complexe) fiscale procedures en de verdediging in (internationale) fraudezaken.

ONZE AMBITIE IS... Rechtsbescherming te bieden door tegenspraak te leveren en pal voor de belangen van de cliënt te staan, met maar één doel: het in de wacht slepen van het best haalbare resultaat.

BEL ONS, WANT... We hebben verstand van uw probleem met de fiscus en/of de FIOD en weten daar raad mee.

HERTOGHS: for the worst case, the best scenario!

Willemstraat 1
4811 AH Breda
088-5202266
hagen@hertoghsadvocaten.nl
www.hertoghsadvocaten.nl

HUBBEL

Michelle Medenblik
Centen Baas

ONS BEDRIJF... Is de meest duurzame in stadslogistiek. Met een stadshub in Den Haag en een in Rotterdam, zijn wij koploper waar het gaat om de logistiek van de toekomst. Bij ons kan elke ondernemer terecht met zijn of haar logistieke vraagstukken. Voor voorraad-opslag en alle vormen van transport; de stad in, de stad uit en de stad door.

ONZE AMBITIE IS... De leefbaarheid en veiligheid in steden weer terugbrengen. Ons doel is zo min mogelijk transport door de stad. En dat kan alleen maar door samenwerken en slim te bundelen via onze hubs. En natuurlijk doen wij alles zero emissie. Zie je een Hubbel-wagen? Dan zie je dus vijf andere voertuigen niet meer.

BEL ONS, WANT... Jij wilt toch ook verblijven in een prettige stad met veel minder verkeer? Dan is het nu tijd om daar actief aan bij te dragen!

www.hubbel.nl
085 019 4219
Michelle@hubbel.nl

MILJOENENONTBIJTEN

21 SEPTEMBER 2022

Traditiegetrouw organiseert VNO-NCW West op de ochtend na Prinsjesdag de Miljoenenontbijten. Wethouders en andere overheidsbestuurders en politici gaan dan met de leden in gesprek over de gevolgen van de Miljoenennota voor het bedrijfsleven in de regio. In Alkmaar, Den Haag, Leiden, Rotterdam, Schipluiden en Westland staat het ontbijt vanaf 7.00 uur klaar. Speciale gast in Rotterdam is staatssecretaris Marnix van Rij van Financiën, in Den Haag voorzitter Jacco Vonhof van MKB Nederland. Bezorgdheid is op alle ontbijten de dominante stemming, maar gelukkig zijn ondernemers 'dwangmatig positief'.

BELANGENBEHARTIGING 2022

1

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Op 16 maart vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Voor de gemeenten Den Haag en Delft en voor de regio's Groot-Amsterdam, Rotterdam en Rijnmond, Rijnland, Oostland en Westland zijn specifieke manifesten geschreven met de wensen van ondernemers voor het gemeentelijke beleid. Voor alle andere gemeenten in Noord- en Zuid-Holland was er een algemeen manifest dat in samenwerking met de landelijke organisaties VNO-NCW en MKB Nederland tot stand is gekomen.

De verkiezingsmanifesten zijn aangeboden aan de schrijvers van de verkiezingsprogramma's, de lijsttrekkers van de grote partijen en in de grote steden aan de schrijvers van de coalitieakkoorden. Daarnaast heeft VNO-NCW West webinars georganiseerd voor kandidaat-raadsleden in samenwerking met brancheverenigingen. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen is bovendien een online campagne gevoerd om de wensen van de ondernemers kenbaar te maken onder een breed publiek.

Daarbij heeft VNO-NCW West telkens benadrukt dat in het westen van het land, waar de ruimte schaars is en de woningbouwopgave groot, bovengemeentelijke regie en samenwerking moet worden geïntensiveerd. Veel gemeentebesturen zijn daar inmiddels van doordrongen. Diverse ondernemerswensen uit de manifesten zijn in de coalitieakkoorden opgenomen. Drie voorbeelden:

- Alkmaar: 'De krapte op het energienet

wordt aangepakt.'

- Rotterdam: 'We spannen ons in om internationale kennis aan te trekken en te behouden.'
- Leiden: 'We versterken de regiefunctie vanuit de gemeente om te komen tot vitale Leidse bedrijventerreinen.'

PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN

Op 15 maart 2023 vinden de Provinciale Statenverkiezingen plaats. VNO-NCW West heeft de wensen van de leden voor het provinciale beleid in kaart gebracht en neergelegd in manifesten. Deze zijn aangeboden aan de Commissaris van de Koning in Noord- en Zuid-Holland, gedeputeerden en fractievoorzitters/lijsttrekkers.

Lees onze manifesten op de website. En volg onze lobbyactiviteiten.

www.vno-ncwwest.nl/verkiezingen

ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS

Er is een ongekende krapte op de arbeidsmarkt in Nederland. Groot-Amsterdam kampt met de grootste krapte van alle 35 arbeidsmarktregio's die Nederland rijk is. VNO-NCW West heeft de samenwerking geïntensiveerd met partners, zoals de Werkgevers Service Punten, Leerwerkloketten en UWV, om dit probleem aan te pakken. Dit heeft onder meer geleid tot:

- programma 'Dichterbij dan je denkt',
- evaluatie van lokale toeslagen die mensen ontmoedigen meer uren per week te werken,
- steun aan projectaanvragen bij Europese fondsen voor vergroten aanbod (technisch) personeel.

BEREIKBAARHEID & MOBILITEIT

In november maakte de rijksoverheid het budget bekend voor het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). Mede dankzij de lobby van VNO-NCW West zal het Rijk in samenwerking met de lagere overheden een mega-investering doen in de bereikbaarheid en de woningbouw in zowel Noord- en Zuid-Holland. In Zuid-Holland gaat het om 4,5 miljard euro, in Noord-Holland om 5,4 miljard euro. Twee voorbeelden van grote projecten die nu gerealiseerd gaan worden:

- het spoortracé Leiden-Dordrecht – de zogenaamde Oude Lijn - wordt opgewaard, de Noord/Zuidlijn wordt doorgetrokken via Schiphol naar Hoofddorp.

Andere resultaten

- Provinciale Staten is akkoord met het doortrekken van de verbindingsweg A8/A9.
- Nieuwe oeververbinding Rotterdam in de vorm van een brug.

2

3

Onder leiding van onze belangenbehartigers is het regionale ondernemersklimaat in 2022 verbeterd. Ook hebben de tien regionetwerken van VNO-NCW West lokale resultaten geboekt. Vrijwel alle resultaten zijn behaald in samenwerkingsverbanden. Wel hebben corona-, stikstof- en energiecrisis een schaduw over het ondernemersklimaat geworpen.

- Renovatie van de Brienoordbrug/A16.
- Bodegravenboog (N11-A12) weer op de agenda van het MIRT-overleg.

FYSIEKE LEEFOMGEVING

- VNO-NCW West neemt sinds 2019 deel aan de Sectortafels Stikstof van de provincie Noord- en Zuid-Holland. Met de verantwoordelijke gedeputeerden wordt gewerkt aan plannen om de uitstoot en depositie van stikstof te reduceren, de natuur te herstellen en zo weer nieuwe economische ontwikkelingen en de aanleg van infrastructuur en woningbouw mogelijk te maken.
- VNO-NCW West steunt de waterstoftransitie. In 2022 zijn vooral financieringsaanvragen voor dit doel gesteund, onder meer bij regionale verduurzamingsfondsen en het Nationale Groeifonds.

KLIMAAT & MILIEU

VNO-NCW West geeft prioriteit aan de verduurzaming van bedrijven en bedrijfslocaties. Zij geeft bij de lokale overheden aan hoe je bedrijven hierin kunt faciliteren. Zo zijn de belangenbehartigers actief betrokken bij de regionale energie-strategieën (RES'en). Ook lobbyen zij intensief voor geld uit fondsen om de transitie naar duurzame energie en circulaire economie te versnellen. Via eigen netwerken (zoals de Groene Groeiers), het aanbod van tools (zoals energiescan), voorlichtingsbijeenkomsten en workshops wil VNO-NCW West de moeilijke opgaven voor de mid-

den- en kleinbedrijven (mkb) makkelijker maken en ze tevens stimuleren de noodzakelijke verduurzamingsstappen te zetten.

Enkele resultaten

- Toekenning 26 miljoen euro uit het Nationaal Groeifonds voor verduurzaming bedrijventerreinen.
- Extra investeringen in de capaciteit op stroomnetwerk door de netbeheerder.

REGIONALE ECONOMIE

VNO-NCW West zet zich in voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat, voldoende ruimte voor bedrijvigheid en een levendige bezoekerseconomie. Zij is betrokken bij de opstelling en uitvoering van regionale economische visies en agenda's. Met het landelijke manifest Vestigingsklimaat de noodklok geluid, waardoor de urgente problemen weer hoog op de politieke agenda staan. Met het landelijke manifest Vestigingsklimaat heeft VNO-NCW West de noodklok geluid, waardoor de urgente problemen weer hoog op de politieke agenda staan.

WATERSCHAPPEN

VNO-NCW West heeft in 2022 intensief gelobbyd voor het behoud van de geborgde zetels voor het bedrijfsleven in de waterschappen. Helaas is recent een wet aangenomen die alle geborgde zetels afschaft. Het is nog onduidelijk of dit van kracht wordt voor de komende waterschapsverkiezingen (gelijktijdig met de provinciale verkiezingen)

VOORZITTERSWISSELS

Marck Hagen is sinds 25 november voorzitter VNO-NCW West. Hij is Audrey Keukens opgevolgd. Hij blijft voorzitter VNO-NCW West-land-Delfland.

Robert Medenblik is vanaf 1 juni de nieuwe voorzitter van VNO-NCW regio Den Haag. Hij volgde Corina Holla op.

of dat de zetels over vier jaar komen te vervallen.

Maart | Ondernemersdebatten voorafgaande aan de gemeenteraadsverkiezingen:

1. Lijstrekker Richard de Mos (Hart voor Den Haag) wil gratis openbaar vervoer,
2. Ingrid Thijssen, voorzitter VNO-NCW, deelt bij Tata Steel haar zorgen over de oorlog in Oekraïne.
3. **Mei** | Minister Hugo de Jonge in gesprek met leden in Rotterdam, over de woningbouwopgave.
4. **November** | Minister Harbers in gesprek met leden in Noord-Holland, over de luchtvaart.
5. **November** | Belangenbehartiger Robert Tieman in gesprek met gedeputeerde Rommel over het stikstofvraagstuk.

BDO ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Walter Bongers

Partner Accountancy & Bedrijfsadvies

ONS BEDRIJF... biedt organisaties nieuwe perspectieven met diensten op het gebied van audit en assurance, belastingadvies, advisory, accountancy en bedrijfsadvies. Met onze unieke combinatie van lokale marktkennis, een internationaal netwerk, persoonlijke dienstverlening en een professionele aanpak, helpen wij onze klanten succesvoller te ondernemen.

ONZE AMBITIE... bestaat uit vier kernwaarden; Persoonlijk, Passie, Professioneel en Pragmatisch. Ze vormen de spiegel die we onszelf en elkaar dagelijks voorhouden. BDO wilt zich onderscheiden door de allerbeste service te bieden aan onze klanten én steeds topkwaliteit te leveren;

BEL ONS, WANT... BDO helpt graag om vanuit een andere invalshoek naar uw business te kijken. Zodat u de juiste beslissingen neemt om uw organisatie sterker, wendbaarder en succesvoller te maken. Of u nu een mkb-bedrijf, familiebedrijf, publieke organisatie of internationale onderneming bent.

Weena 764
3014 DA Rotterdam
0651151228
walter.bongers@bdo.nl
www.bdo.nl

INTER-FOCUS INTERCULTUREEL EXPERTISE CENTRUM

Leyla De Mos

Directeur dienstverlening

ONS BEDRIJF... handelt uw arbeids- en letselschade dossiers met Nederlanders met een niet-westerse achtergrond sneller af omdat wij de andere taal, cultuur en ziektebeleving van uw client/werknemer begrijpen.

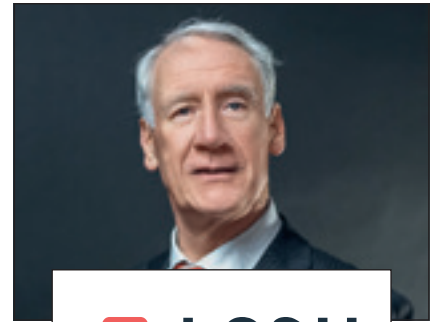
Wij helpen u met wettelijke inspanningsverplichtingen in geval van Wet Verbetering Poortwachter en arbeidsre-integratie trajecten. Arbodiensten, verzekeringsmaatschappijen en (advocaat) belangbehartigers maken reeds gebruik van onze diensten.

Uw diversiteits- en inclusiebeleid kunnen wij vormgeven middels advies en Diversity Edutainment tools. Maak gebruik van ons team arbeidsdeskundigen, re-integratie coaches, herstel- en fysiotherapeuten en bedrijfsmaatschappelijk werkers in vele talen en culturen.

ONZE AMBITIE IS... de ondertekening van het Charter Diversiteit van de SER serieus op te pakken, tezamen met u?

BEL ONS, WANT... wij willen graag uw verhaal horen over uw (interculturele) uitdagingen en kansen in uw bedrijf.

www.inter-focus.nl
Goude Rijkweg 380
Rotterdam
088 808 78 94
leyla.demos@inter-focus.nl

LS&H LAWYERS & MEDIATORS

Cees de Vroomen

Directeur

ONS BEDRIJF... LS&H Lawyers is een boutique advocatenkantoor (niche) dat zich zowel richt op de Life Sciences & Health sector als op de reguliere zakelijke markt. Roerige tijden vragen om accurate, innovatieve en oplossingsgerichte juridische diensten. Onze juridische dienstverlening wordt steeds geactualiseerd en aangepast aan dat wat onze cliënten nodig hebben. Naast juridisch advies en rechtsbijstand, kunt u bij ons kantoor terecht voor mediation, bijstand bij onderhandelingen, juridisch-statistisch advies en hulp bij contracten.

ONZE AMBITIE IS... het vinden van duurzame oplossingen. Wij begrijpen wat belangrijk is voor onze cliënten, hun teams en hun organisaties. Wij ontzorgen, werken nauw samen met de organisatie en supporten op de manier die voor onze cliënten het beste werkt.

BEL ONS, WANT... een acuut of dreigend conflict kan vaak sneller en eenvoudiger worden opgelost voordat het escaleert. In overleg met elkaar kunnen we nagaan of, en zo ja, wat we voor elkaar kunnen betekenen.

Boompjes 40
3011 XB Rotterdam
010 808 12 05
info@lshlawyers.nl
www.lshlawyers.nl

NETWERKEN IN 2022

In de loop van het voorjaar verdwijnen de laatste corona-maatregelen die het fysiek bijeenkomen bemoeilijken. Voorzichtig pakken de regio- en doelgroepnetwerken van VNO-NCW West de draad weer op en organiseren ledenreizen, bedrijfsbezoeken, symposia en netwerkbijeenkomsten. De online bijeenkomsten die hun succes bewezen hebben, worden voortgezet, zoals De Bijpraat van VNO-NCW metropool Amsterdam.

BIOCHECK

Patrick van Luijk

Managing Partner

ONS BEDRIJF... Is mét trots, supplier voor toonaangevende organisaties op het gebied van herstel van stress, vermoeidheid- of burn-out klachten van medewerkers. Of om de energie, productiviteit en conditie van medewerkers te verbeteren met onze methode. Evidence based. Data based. Wij kunnen fysiek inzichtelijk maken of mensen in staat zijn om te herstellen in rust en dit herstelvermogen verbeteren. Indien je langdurig aan staat en niet goed meer herstelt in rust, put je je energievoorraden uit. Dit brengt uiteindelijk een vorm van schade mee zoals: vermoeidheid, ontstekingen, versnelde veroudering, prikkelbaarheid, tragere verwerking van informatieprocessen etc.

ONZE AMBITIE IS... Iedereen leren hoe je de energieprocessen van je lichaam kan optimaliseren in plaats van maximaliseren. Maximaliseren creëert op langere termijn altijd schade.

BEL ONS, WANT... met onze inzet krijg je meer grip op verzuim en krijg je meer duurzaam gezonde medewerkers.

BioCheck BV
Sjanghailaan 275
3066 SJ Rotterdam
010 226 31 43
contact@biocheck.nl

CURRENTWERKT

Hilal Makhoukhi

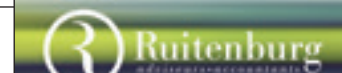
Founder & Director

ONS BEDRIJF... Zorgt ervoor dat kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt een tweede kans krijgen. CurrentWerkt is niet zomaar een uitzendbureau of een stichting. Naast het sociale aspect wordt er ook gedacht aan het commerciële aspect. Het gaat niet om vrijwilligerswerk, maar juist echt een betaalde functie. Dit doen wij door coaching, opleiding en uitzending met intensieve begeleiding.

ONZE AMBITIE IS... Van detentie naar potentie! CurrentWerkt streeft naar een inclusieve samenleving. Dit doen wij door mensen met een justitiële achtergrond te ondersteunen richting betaald werk. Zij hebben hierbij zelf de regie in handen. CurrentWerkt begeleidt hen zowel in het overwinnen van maatschappelijke als economische drempels die het arbeidsproces met zich meebrengt.

BEL ONS, WANT... CurrentWerkt kan ondernemers helpen met de stempel maatschappelijk verantwoord ondernemen of in het kader van Social Return on Investment (SROI).

Berkenwoudestraat 14
3076JA Rotterdam
085-0702890
Hilal@currentwerkt.nl
www.currentwerkt.nl

RUITENBURG ADVISEURS & ACCOUNTANTS

Arlo van der Meer

Register Accountant, Register Valuator

ONS BEDRIJF... richt zich op ondernemers en beleven de momenten die er tijdens de ondernemingsreis écht toe doen, samen met de ondernemer mee. Natuurlijk verzorgen wij als advies- en accountantskantoor de cijfers waarop je kunt vertrouwen en zorgen wij ervoor dat aan alle fiscale verplichtingen wordt voldaan.

Verspreid over onze vier vestigingen in Delft, Den Haag, Maasdijk en Maassluis werken ruim 280 medewerkers. Wat ons uniek maakt zijn de vele specialisten op diverse vakgebieden. Naast fiscalisten werken bij ons ook juristen en specialisten op het gebied van onder andere transaction services, HRM, subsidies, financiering, estate planning, pensioen en internationaal ondernemen.

ONZE AMBITIE IS... Samen met onze klanten de toekomst vormgeven, dat is de droom waarvoor wij het doen. Ondernemen is beleven.

BEL ONS, WANT... Wij beleven jouw ondernemingsreis graag samen met je mee!

Ruitenburg adviseurs & accountants
Oude Middenweg 83
2491 AC Den Haag
info@ruitenburg.nu
www.ruitenburg.nu

NIEUWE LEDEN

VNO-NCW Metropool Amsterdam

- Norbert Trading BV, Amsterdam

VNO-NCW Delft

- H2L Robotics, Delft
- &deBlauw, Rotterdam

VNO-NCW Den Haag e.o.

- SocialLane, Den Haag
- Oculus Consultancy B.V, Den Haag
- Hubbel Groep B.V, Den Haag
- Elearning Training B.V, Den Haag
- Madurodam B.V, Den Haag

VNO-NCW Oostland

- Flaton Coaching, Training en Advies, Pijnacker

VNO-NCW Rijnland

- Match to Work B.V, Noordwijk

VNO-NCW Rotterdam & regio Rijnmond

- Koers Ontwikkeling B.V, Barendrecht
- BioCheck B.V, Rotterdam
- CurrentWerkt, Rotterdam
- Veritas Petroleum Services B.V, Barendrecht
- LS&H Lawyers & Mediators B.V, Rotterdam
- Digital Business Transformation Outlaws, Rotterdam
- INTER-FOCUS Interculturele Expertisecentrum B.V, Rotterdam
- Te Paard, Rotterdam
- PwC, Rotterdam
- Praeter, Den Haag
- Stichting Kamer van Koophandel Nederland - Turkije, Rotterdam
- Wij Financieren, Rotterdam
- Westpoint Beheer B.V, Rotterdam

VNO-NCW Westland-Delfland

- Hoogendoorn Growth Management, Vlaardingen

HET BESTUUR EN DE MEDEWERKERS VAN VNO-NCW WEST WENSEN JE PRETTIGE FEESTDAGEN EN EEN VOORSPOEDIG 2023.

AGENDA

WWW.VNO-NCWWEST.NL/EVENEMENTEN

BEDRIJFSBEZOEK MADURODAM

26 januari, vanaf 15.30 uur
VNO-NCW regio Den Haag

Sander Gielen, algemeen directeur van Madurodam, neemt je mee in de bijzondere verhalen over de (oorlogs) geschiedenis van Madurodam. Een tour langs onder meer het atelier en de remise, plekken waar je met een gewoon kaartje geen toegang toe hebt.

CONFERENTIE ARBEIDSMARKT

7 februari, vanaf 16.00 uur
In het provinciehuis Zuid-Holland

Aanleiding is de voorzitterswissel bij VNO-NCW West. De inmiddels vertrokken Audrey Keukens heeft zich tijdens haar voorzitterschap ingezet voor de Human Capital Agenda. Deze agenda staat volop in de actualiteit vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. De conferentie komt in de plaats van de traditionele nieuwjaars-

receptie, die voorheen begin januari werd gehouden.

BETEKENISECONOMIE

15 februari, vanaf 14.00 uur
VNO-NCW Rotterdam & regio Rijnmond

Event vanuit New Economy. Locatie en programma volgen.

EEN KIJKJE ONDER DE MOTORKAP

16 maart, vanaf 15.30 uur
VNO-NCW regio Den Haag
Bij autodealer Wittebrug

Dankzij de glazen wand van de werkplaats bij de Wittebrug kun je meekijken naar de onderhoudswerkzaamheden aan de Audi's. Van directeur Emiel van Egmond krijgen ondernemers voorlichting over het vergroenen van je wagenpark en de gevolgen van de emissievrije zones in steden.

Eindejaarsvideo met veel beelden van de lobby- en netwerkactiviteiten in 2022 (2,5 min)

VOLG ONS OP →

VNO-NCW West is dé ondernemersorganisatie in de Randstad. Ze behartigt de belangen van het bedrijfsleven en biedt de aangesloten werkgevers een netwerk. Bij VNO-NCW West zijn directeuren, grootaandeelhouders en topbestuurders aangesloten.

VNO-NCW WEST
Postbus 93073
2509 AB Den Haag
T 070 - 349 01 16
info@vno-ncwwest.nl
www.vno-ncwwest.nl

HOOFD- EN EINDREDACTIE
VNO-NCW West
Annemarie van Oorschot
T 06 25 00 23 87
oorschot@vno-ncwwest.nl

INFO LIDMAATSCHAP
www.vno-ncwwest.nl/
lidworden

UITGEEFPARTNER
Quantes
Laan van Zuid Hoorn 60
2289 DE Rijswijk
www.quantes.nl

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE
Bart Tiemens
T 06 51 34 58 70
BT.Media@live.nl

ONTWERP, OPMAAK EN DRUK
Quantes, Rijswijk

Een andere techniek voor een warmere vloer

Geeft meer besparing en is het meest duurzaam

TONZON

Wil je effectief energie besparen en comfortabel wonen? Kies dan voor comfortverbetering en een aangenaamere temperatuur thuis met TONZON Vloerisolatie. Veel begane grondvloeren in Nederland zijn niet voorzien van (goede) vloerisolatie. De koude vloer genereert een gevoel van optrekkende kou waardoor mensen de thermostaat hoger zetten. TONZON Vloerisolatie met Thermoskussens is gebaseerd op andere natuurkundige principes en isoleert effectiever dan andere vloerisolaties. Door de Thermoskussens wordt de vloer sneller warm en houdt de vloer de warmte langer vast. De vloer wordt zelfs warmer dan de luchtlaag vlak boven de vloer. Het beter isolerend effect zorgt voor een hogere energiebesparing en bij vloeren met vloerverwarming kan men nog meer besparen.

Milieuvriendelijk

Woningisolatie is goed voor het klimaat. Volgens Milieu Centraal wordt de energie om isolatiemateriaal te maken, tijdens de levensduur 40 tot 400 keer terugverdiend. Bij de Thermoskussens bedraagt deze factor maar liefst 6.500. Zo gering is de energie-inhoud van deze Nederlandse uitvinding.

Duurzame cadeaus

TONZON HR-Radiatorfolie, vensterbankfolie of bandagefolie, leuke duurzame cadeaus voor de feestdagen.

Scan de QR-code

Scan de QR-code en lees meer over TONZON Vloerisolatie

TONZON werkt met een dubbele aanpak. De Thermoskussens worden tegen de onderkant van de vloer aangebracht en de Bodemfolie dekt de bodem van de kruipruimte af. De Bodemfolie is een stevig zeil die zorgt voor een schone en droge kruipruimte. Het stopt de verdamping van vocht uit de kruipruimtebodem en remt radongas. Onafhankelijk onderzoek laat zien dat het vloerisolatiesysteem van TONZON het milieu het minste belast.

🌐 tonzon.nl
✉ info@tonzon.nl
☎ +31 (0)53-433 23 91